

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.355 din 2005; Legea nr.158 din 2008 și Legea nr.48 din 2012)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Scopul inițiativei constă în modificarea și completarea cadrului legal existent, astfel încât angajații din domeniul educației și ocrotirii sănătății să fie remunerați conform sistemului de salarizare a funcționarilor publici. În acest sens, se propune ca reglementările aferente salarizării angajaților din domeniul educației și ocrotirii sănătății să fie excluse din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005 și, respectiv, incluse în Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008 și în Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48 din 22.03.2012. Potrivit autorului, astfel se va contribui la revigorarea întregului domeniu al educației și ocrotirii sănătății.

d. Suficiența argumentării. În contextul examinării propunerilor autorului, cât și a argumentelor invocate trebuie relevate următoarele:

Conform art.2 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, funcționarul public reprezintă persoana fizică numită, în condițiile acestei legi, într-o funcție publică. Iar funcția publică este definită ca ansamblul atribuțiilor și obligațiilor stabilite în temeiul legii în scopul realizării prerogativelor de putere publică. În nota informativă a proiectului nu au fost identificate argumente concludente în ceea ce privește încadrarea angajaților instituțiilor medico-sanitare și instituțiilor de învățământ superior, postuniversitar și preuniversitar în categoria funcționarilor publici, mai ales prin prisma prerogativelor de putere publică. În cazul în care încadrarea respectivă este dificilă a o confirma, atunci și propunerile aferente Legii privind sistemul de salarizare a funcționarilor

publici nr. 48 din 22.03.2012 sunt inoportune.

Este evident că domeniul educației, cât și domeniul ocrotirii sănătății populației constituie domenii de importanță vitală și de interes public deosebit, iar ameliorarea nivelului de salarizare în aceste domenii este necesară. Însă, autorul nu a abordat posibilitatea majorării salariilor angajaților din aceste domenii prin modificarea doar a Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005, spre exemplu prin majorarea grilelor de salarizare până la nivelul scontat de autor, fără a periclita aplicarea uniformă a mecanismelor deja stabilite de legislația în vigoare.

De altfel, considerăm că proiectul dat necesită să fie minuțios analizat prin prisma faptului dacă este în concordanță cu politica bugetar-fiscală. În acest sens, propunerea legislativă în primul rând urmează să fie acceptată la nivelul Guvernului în vederea respectării prevederii constituționale statuate la art. 131 din Constituția Republicii Moldova – orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern. Avizul Guvernului în acest sens este unul primordial.

Astfel, oportunitatea propunerii trebuie să corespundă cu politica statului în domeniul dat și să asigure executarea obiectivelor incluse în Programul de Activitate al Guvernului Republicii Moldova.

Deși majorarea salariilor angajaților din domeniul educației și ocrotirii sănătății este binevenită, totuși prin prisma aspectelor abordate supra deducem că argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică necesitatea promovării acestui proiect.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare suplimentare, însă nu poate fi dedus faptul dacă sunt sau nu identificate sursele de acoperire a acestora. Autorul doar a specificat că implementarea noilor prevederi, conform estimărilor prealabile, va constitui circa 300 milioane lei.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Vitalie Muntean
inspector superior Direcția legislație și expertiză anticorupție
30 Mai 2014